



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

JĘZYK POLSKI Przedmiotowe zasady oceniania

PZO jest zgodne ze Statutem VI Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy oraz z Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawem oświatowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 2245), Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (D. U. 2019 poz. 373), Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz szkoły branżowej II stopnia (D. U. z 2018 r., poz.467).

Cele przedmiotowego oceniania z języka polskiego: określenie poziomu osiągnięć edukacyjnych ucznia, których zakres wyznaczają wymagania ogólne z podstawy programowej dla III oraz IV etapu nauczania, a szczególności:

- a) odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji,
- b) analiza i interpretacja tekstów kultury,
- c) tworzenie wypowiedzi.

I Postanowienia ogólne (dotyczą kształcenia na poziomie podstawowym i rozszerzonym)

1. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:
 - a) prace klasowe, testy literackie, sprawdziany (kształcenie literacko- kulturowe i językowe), sprawdziany ze znajomości lektur, testy czytania, wypracowania,
 - b) kartkówki 15 - minutowe z trzech ostatnich tematów lekcji,
 - c) odpowiedzi ustne,
 - d) ustna wypowiedź argumentacyjna,
 - e) pamięciowe opanowanie tekstu,
 - f) praca w grupie, w parach lub praca indywidualna na lekcji,



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- g) dyktanda,
- h) prace domowe,
- i) zadania dodatkowe, np. prace długoterminowe, projekty,
- j) udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, przeglądach, itp.
- k) inne aktywności określone przez nauczyciela.

2. Ocenie podlega stopień opanowania:

- a) wiadomości, których zakres wyznacza *Podstawa programowa do języka polskiego* oraz program nauczania przygotowany przez nauczyciela; za kluczowe dla przedmiotu język polski uznajemy wiadomości, wynikające ze znajomości przewidzianych dla określonego etapu kształcenia lektur obowiązkowych; ważna jest także znajomość charakterystyki epok literackich, pojęć i definicji z historii i teorii literatury oraz nauki o języku; wymagane będą również wiadomości z wcześniejszych etapów edukacyjnych;
- b) umiejętności, które szczegółowo określone zostały w *Podstawie programowej do języka polskiego* oraz PZO; wymagane będą również umiejętności z wcześniejszych etapów edukacyjnych.

3. Ocenie podlega również:

- a) praca ucznia na lekcji, czyli aktywność przejawiająca się zgłaszaniem się i udzielaniem odpowiedzi, ale także aktywne słuchanie, sporządzanie notatek, wykonywanie poleceń i uczestniczenie w pracach zespołów;
- b) wykonywanie zadań domowych;
- c) wykonywanie zadań dodatkowych, takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe;
- d) udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.



II Postanowienia szczegółowe

1. Uczeń ma obowiązek być przygotowany do lekcji (wyjątek stanowi dłuższa choroba – powyżej jednego tygodnia, bardzo poważny przypadek losowy lub urlop naukowy).
2. W razie nieobecności uczeń ma obowiązek na bieżąco uzupełniać wiedzę i umiejętności realizowane na lekcjach.
3. Nauczyciel ma prawo w czasie zajęć odpytać ucznia z materiału, który obejmuje trzy ostatnie zagadnienia.
4. Za pracę domową wykonaną niesamodzielnie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną zapisaną następująco: 1(!). Tej oceny uczeń nie ma prawa poprawić. Ponadto nauczyciel zgłasza ten fakt rodzicom i wychowawcy klasy, co ma wpływ na ocenę zachowania ucznia.
5. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej (poza zdarzeniami wskazanymi w pkt 4 i 7).
6. Ocenę można poprawiać tylko raz po danej pracy klasowej, sprawdzianie czy zapowiedzianej kartkówce (w terminie dwóch tygodni od otrzymania oceny). Ocena niedostateczna z poprawy nie będzie wpisywana do dziennika lekcyjnego. Prace klasowe i sprawdziany będą zapowiadane tydzień wcześniej.
7. Jeżeli podczas sprawdzianu, pracy klasowej, kartkówki zaistnieje sytuacja, że uczeń zostanie przyłapany na niesamodzielnym realizowaniu poleceń (ściąganie z własnej ściągi, telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych, odpisywanie od kolegi, rozmowa z kolegą i inne), praca zostanie mu odebrana i otrzyma on ocenę niedostateczną, zapisaną następująco: 1(!).
8. W przypadku, gdy ucznia nie ma na lekcji, w czasie której pozostali uczniowie piszą sprawdzian, zapowiedzianą kartkówkę lub pracę klasową, jest on zobowiązany na najbliższej lekcji j. polskiego zgłosić się do nauczyciela, który ustala termin i formę zaliczenia zaległego materiału. Niewywiązanie się z obowiązku napisania zaległej pracy



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- klasowej, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki skutkuje wpisaniem do dziennika oceny niedostatecznej.
9. W klasie maturalnej oprócz ocen z bieżącego materiału uczniowie będą otrzymywali również oceny ze sprawdzianów powtórkowych (obowiązuje materiał literacki i językowy z wcześniejszych etapów edukacyjnych). W razie nieobecności ucznia na sprawdzianie powtórzeniowym obowiązuje procedura opisana w pkt 8.
 10. Warunkiem zaliczenia semestru na ocenę pozytywną jest zaliczenie wiedzy o epokach, omawianych w danej klasie - uczeń potrafi je scharakteryzować i omówić.
 11. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną i nie jest średnią ważoną ocen częściowych. Ocena ustalana przez e-dziennik jest tylko wskazówką dla nauczyciela, który podejmuje ostateczną decyzję w sprawie oceny semestralnej czy rocznej.

III Przeliczenie punktów na stopnie szkolne:

1. Sprawdziany, prace klasowe, testy literackie, kartkówki, testy i sprawdziany z lektur, zapowiedziane kartkówki, wypracowania i inne formy pisemne:

Wynik w %	Stopień szkolny
96 - 100	Celujący
90 - 95	Bardzo dobry
78 - 89	Dobry
65 - 77	Dostateczny
50 - 64	Dopuszczający



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

2. Testy czytania ze zrozumieniem:

Wynik w %	Stopień szkolny
95 -100	Bardzo dobry
80 - 94	Dobry
65 - 79	Dostateczny
50 - 64	Dopuszczający

3. Przewiduje się stosowanie znaków +, - .
4. Próbną maturą będzie oceniana zgodnie z kryteriami ustalonymi przez CKE. Po jej przeprowadzeniu nauczyciel ma prawo wpisać do dziennika procentowe wyniki za czytanie i za pracę pisemną.

IV Ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Uczniowie posiadający opinię (orzeczenie) poradni psychologicznej są oceniani wg tych samych zasad, ale uwzględniamy przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach) - tak, żeby uczeń opanował wiadomości i umiejętności na ocenę pozytywną.
2. Uczniowi zdolnemu powierzane są zadania trudniejsze, mające na celu rozwijanie jego zdolności i talentów.

V Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny na poziomie podstawowym (dla czteroletniego liceum).

Kształcenie literackie i kulturowe:

Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>1. rozumie podstawy periodyzacji literatury</p> <p>2. umieszcza lektury z zakresu podstawowego we właściwej epoce kulturowej</p> <p>3. rozpoznaje podstawowe konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (konwencja fantastyczna, mimetyczna, realistyczna, naturalistyczna)</p> <p>3. rozróżnia rodzaje literackie i je charakteryzuje</p> <p>4. rozpoznaje gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne (gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu)</p> <p>4. rozpoznaje w tekście</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <p>1. dokonuje charakterystyki epok kulturowych (tendencje epoki); wskazuje związki omawianych epok z wcześniejszymi</p> <p>2. rozpoznaje konwencje: symboliczną, mimetyczną, groteskową</p> <p>3. wymienia podstawowe cechy gatunkowe eposu, powieści i jej odmian, ody, tragedii, satyry, sielanki, ballady, dramatu romantycznego, powieści poetyckiej,</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:</p> <p>1. określa genezę gatunków literackich (gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu)</p> <p>2. określa funkcje środków wersyfikacyjnych, w tym przerzutni</p> <p>3. rozpoznaje</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:</p> <p>1. określa ewolucję gatunków literackich (gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu)</p> <p>2. rozpoznaje w tekście piękno,</p>



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

<p>literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (oksymoron, peryfraz, eufonia, hiperbola), leksykalne (w tym frazeologizmy), składniowe: antyteza, paralelizm, wyliczenie, epifora, elipsa)</p> <p>5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;</p> <p>6. rozpoznaje w tekstach literackich komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter</p> <p>7. rozumie pojęcie groteski rozpoznaje ją w tekstach</p> <p>8. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe</p> <p>9. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów</p> <p>10. rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej</p> <p>11. rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy</p> <p>12. w interpretacji</p>	<p>odmian dramatu</p> <p>4. określa funkcje środków wyrazu artystycznego poznanych w szkole podstawowej oraz środków znaczeniowych (oksymoron, peryfraz, eufonia, hiperbola), leksykalnych, w tym frazeologizmów, składniowych (antyteza, paralelizm, wyliczenie, epifora, elipsa)</p> <p>5. rozpoznaje fonetyczne środki stylistyczne i określa ich funkcje</p> <p>6. rozpoznaje ironię, autoironię, określa ich funkcje (m. in. wartościującą)</p> <p>7. określa artystyczny i wartościujący charakter groteski</p> <p>8. wykazuje się znajomością lektur uzupełniających wskazanych przez nauczyciela</p> <p>9. rozpoznana problematykę utworu wiąże z programami epoki literackiej, zjawiskami</p>	<p>rodzaje metafor, odczytuje ich znaczenia i funkcje w tekście</p> <p>4. rozpoznaje w tekście brzydotę, baśniowość i określa ich funkcje</p> <p>5. rozpoznana problematykę utworu wiąże z programami filozoficznymi epoki</p> <p>6. określa rolę motywów i toposów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych</p> <p>7. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty filozoficzne, biograficzne.</p>	<p>wdzięk, kicz artystyczny i określa ich funkcje</p> <p>3. rozpoznana problematykę utworu wiąże z programami estetycznymi epoki</p> <p>4. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst egzystencjalny.</p>
--	--	--	---



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

<p>utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego</p> <p>14. przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej</p> <p>15. porównuje utwory literackie, dostrzega oczywiste podobieństwa i różnice w treści</p> <p>16. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, mitologiczny, biblijny</p> <p>16. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe.</p>	<p>społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i poddaje ją refleksji</p> <p>10. interpretuje i wartościuje sposoby kreowania świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej</p> <p>11. dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich</p> <p>12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne</p> <p>13. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst polityczny i kulturowy historyczny</p> <p>14. określa rolę wartości uniwersalnych i narodowych i ich związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.</p>		
---	---	--	--



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Kształcenie literackie i kulturowe:

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>1. przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych</p> <p>2. odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte</p> <p>3. określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej</p> <p>4. charakteryzuje postawy bohatera literackiego, przedstawia jego ewolucję; wymienia typy bohaterów i je rozpoznaje</p> <p>5. charakteryzuje wzorce osobowe kolejnych epok</p> <p>6. wykazuje się opanowaniem pamięciowym fragmentów tekstów literackich</p> <p>7. swobodnie operuje przytoczeniami</p> <p>8. odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <p>1. analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;</p> <p>2. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja, homilia), popularnonaukowych i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach;</p> <p>3. rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe</p> <p>4. rozumie pojęcie <i>katharsis</i> i <i>mimesis</i> charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła</p> <p>5. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej</p> <p>6. rozumie wizję świata i człowieka w</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:</p> <p>1. charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki</p> <p>2. interpretuje dzieło sztuki i film wykorzystując konteksty historyczne, polityczne i społeczne</p> <p>3. porównuje wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich</p> <p>4. charakteryzuje koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich</p> <p>5. wskazuje dominantę kompozycyjną i myślową oraz</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:</p> <p>1. charakteryzuje cechy estetyki kolejnych epok kulturowych</p> <p>2. stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu</p> <p>3. interpretuje dzieło sztuki i film wykorzystując konteksty kulturowe, estetyczne i egzystencjalne</p> <p>4. samodzielnie dokonuje kontekstowej interpretacji typowego dla epoki i autora utworu literackiego</p> <p>5. rozpoznaje nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie</p>



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

właściwy w danej dziedzinie sztuki 9. określa główny temat i problem dzieła sztuki i dzieła filmowego.	poszczególnych epokach. odwołując się do omówionych utworów literackich 7. odczytuje sensy alegoryczne i symboliczne dzieła sztuki 8. interpretuje film.	samodzielnie dokonuje analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego.	6. formułuje wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich.
---	--	--	---

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi 2. rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze 3. rozpoznaje szyk przestawny.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: 1. dokonuje analizy zdań wielokrotnie złożonych. 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi 3. rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Kształcenie językowe.

Zróźnicowanie języka.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, 2. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania 3. rozpozna je zapożyczenia we współczesnym języku polskim 5. zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym 6. rozpoznaje rodzaje stylizacji (archaizacja, dialektyzacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna, mitologiczna itp.) 7. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: 1. rozumie znaczenie stylu i stylizacji w tekście 2. rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku 3. określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie współczesnej 4. rozpoznaje rodzaje związków frazeologicznych 5. określa funkcję stylizacji w tekstach literackich.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto: 1. określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie różnych epok 2. rozpozna je związki frazeologiczne pochodzenia literackiego 3. rozpoznaje pastisz i parodię 4. charakteryzuje styl epoki.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto: 1. określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie różnych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny 2. charakteryzuje styl autora.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.			
---	--	--	--

Kształcenie językowe.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków 2. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt) 3. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną) 4. rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (homonimie, anakoluty, elipsy, paradoksy), dba o	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: 1. rozróżnia typy znaków 2. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (metajęzykowa) 3. charakteryzuje cechy dobrego stylu 4. określa funkcje innowacji językowej w tekście 5. poprawia błędy językowe 6. rozróżnia agitację i propagandę 7. rozpoznaje dezinformację 8. charakteryzuje zmiany w komunikacji internetowej.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto: 1. określa funkcje znaków w tekście 2. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (charakteryzująca, stanowiąca) 3. rozumie mechanizmy błędów językowych 4. rozpozna stereotyp, postprawdę (kłamstwo) i je charakteryzuje 5. stosuje zasady etykiety językowej w komunikacji internetowej.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto: 1. dokonuje analizy słowotwórczej neologizmu 2. rozpoznaje bańkę informacyjną i wiralność, dokonuje charakterystyki tych zjawisk.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

<p>jasność i precyzję komunikatu</p> <p>5. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej</p> <p>6. odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego;</p> <p>7. stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność;</p> <p>8. rozpoznaje manipulację językową</p> <p>9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji</p> <p>10. rozpoznaje zmiany w komunikacji Internetowej.</p>			
--	--	--	--



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Kształcenie językowe.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły <i>nie</i> oraz partykuły <i>-bym</i> , 2. <i>-byś</i> , <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń: <i>-ji</i> , <i>-ii</i> , <i>-i</i> ; zapisu przedrostków: <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wes-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> ; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i> , <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i> , <i>on</i> , <i>em</i> , <i>en</i> ; pisowni skrótów i skrótowców; 3. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: 1. rozumie stylistyczną funkcję zamierzonego błędu ortograficznego w tekście artystycznym 2. wyjaśnia mechanizmy błędów ortograficznych.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Tworzenie wypowiedzi.

Elementy retoryki.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych 2. wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej 3. rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa) 4. wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przeczutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę 5. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 6. odróżnia dyskusję od sporu i kłótni 7. rozpoznaje nowomowę	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: 1. rozróżnia typy argumentów, w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); 2. zna i stosuje zasady dobrej (udanej) dyskusji 3. rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto: 1. rozróżnia rodzaje argumentów logicznych 2. rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto: 1. nazywa cechy nowomowy, określa funkcje nowomowy w tekście.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

8. rozumie zjawisko i mechanizmy nowomowy.			
--	--	--	--



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy

im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Tworzenie wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>1. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie</p> <p>2. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki</p> <p>3. rozpozna je agresję językową i na nią reaguje (zadaje pytania, prosi o rozwinięcie)</p> <p>4. poprawnie formułuje pytania</p> <p>5. redaguje informację, komentarz i głos w dyskusji</p> <p>6. tworzy formy użytkowe: protokół, opinię, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne, etykietę językową</p> <p>7. pisze poprawna pod</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <p>1. buduje rzeczowe uzasadnienia swojego stanowiska</p> <p>2. rozpoznaje sprzeczności w cudzej wypowiedzi</p> <p>3. zna i stosuje różne typy pytań</p> <p>4. dokonuje oceny i ją uzasadnia</p> <p>7. podejmuje próby wypowiedzi argumentacyjnej, nie stosując rytmu akapitowego, ale stosuje akapity z ramą akapitową</p> <p>8. pisze poprawny referat, hasło encyklopedyczne</p> <p>sporządza poprawne notatki syntetyzujące</p> <p>9. podejmuje próbę napisania szkicu interpretacyjnego (hipoteza i próba argumentacji)</p> <p>10. rozpoznaje parafrazy</p> <p>11. dokonuje streszczenia logicznego tekstu (wskazuje poprawny temat,</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:</p> <p>1. buduje rzeczowe i merytorycznie poprawne uzasadnienia swojego stanowiska</p> <p>2. świadomie stosuje komunikaty w funkcji fatycznej</p> <p>3. pisze wypowiedź argumentacyjną w pełni poprawną, z niewielkimi zaburzeniami we wnioskowaniu i spójności</p> <p>4. podejmuje próbę napisania szkicu interpretacyjnego (hipoteza i niepełna argumentacja)</p> <p>5. dokonuje parafrazy tekstu</p> <p>6. redguje</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:</p> <p>1. redguje poprawnie wypowiedź argumentacyjną, szkic krytyczny, szkic interpretacyjny, przemówienie</p> <p>2. wygłasza swobodnie dłuższą mowę, świadomie operuje komunikacją niewerbalną</p> <p>3. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód</p>



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

<p>względem kompozycyjnym, merytorycznym i retorycznym rozprawkę</p> <p>8. podejmuje próby napisania akapitu z rama akapitową</p> <p>9. tworzy definicję</p> <p>10. wskazuje najważniejsze informacje w akapicie, sporządza notatki i streszczenia tekstu fabularnego, buduje plan dekompozycyjny, podejmuje próbę streszczenia logicznego (poprawny temat)</p> <p>11. rozpoznaje kompozycję tekstu retorycznego</p> <p>12. w interpretacji przedstawia propozycje odczytania tekstu, popełnia błędy, też w budowie akapitów</p> <p>13. popełnia błędy językowe w wypowiedzi, ma trudności z ich korektą.</p>	<p>remat ma charakter niespójny lub nielogiczny)</p> <p>12. tworzy tekst retoryczny, popełniając błędy kompozycyjne w budowie i rytmie akapitów, wnioskowaniu (np. przemówienie)</p> <p>13. podejmuje próbę wygłoszenia mowy</p> <p>14. w interpretacji przedstawia propozycje odczytania tekstu, popełnia błędy we wnioskowaniu, brak kontekstów, ale poprawne akapity (akapit z ramą akapitową, poprawne potwierdzenie swojego stanowiska, próba podsumowania), podejmuje próbę samodzielnej pracy z tekstem</p> <p>15. poprawia błędy językowe w tekście własnym i cudzym.</p>	<p>poprawne streszczenie logiczne</p> <p>7. tworzy tekst retoryczny, poprawny kompozycyjnie akapitów, z błędami we wnioskowaniu (np. przemówienie)</p> <p>8. wygłasza mowę</p> <p>9. w interpretacji przedstawia propozycje odczytania tekstu, popełnia błędy we wnioskowaniu, niepełne konteksty</p> <p>10. w pełni stosuje zasady poprawności językowej</p> <p>11. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.</p>	<p>służący uprawomocnieni u formułowanych sądów.</p>
---	---	--	--



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Samokształcenie.

Uczeń:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska</p> <p>2. podejmuje próby porządkowania informacji w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach</p> <p>3. korzysta z literatury popularnonaukowej</p> <p>4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi</p> <p>5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego także w wersji online</p> <p>6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji</p> <p>7. gromadzi i przetwarza informacje, 8. korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników online, e-booków, autorskich stron internetowych</p> <p>8. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <p>1. porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach</p> <p>2. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej</p> <p>3. wzbogaca swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji</p> <p>4. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np.</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:</p> <p>1. sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych</p> <p>2. dokonuje krytycznej selekcji źródeł</p> <p>3. potrafi krytycznie ocenić multimedialne źródła informacji</p> <p>4. dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość</p> <p>5. zna pojęcie hipertekstu; rozpoznaje jego</p>	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą.</p>



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

	etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji online 5. tworzy bazy danych.	realizacje internetowe oraz pozainternetowe ; określa ich funkcje w komunikacji, umiejętnie z nich korzysta w gromadzeniu informacji.	
--	---	---	--

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na pozostałe oceny, a ponadto:

- prezentując swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą spoza programu szkolnego, świadczącą o dużej erudycji
- formułować wnioski dojrzałe, wnikliwe
- stawiać hipotezy badawcze i je weryfikować
- polemizować, by obronić swoje stanowisko, szukając wciąż nowych argumentów
- napisać pracę o znamionach pracy badawczej
- budować wnikliwe wnioski

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uzyskał tytuł finalisty/ laureata Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny na poziomie rozszerzonym (dla czteroletniego liceum).

Kształcenie literackie i kulturowe:

Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<ol style="list-style-type: none">1. odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej2. rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej,3. rozpoznaje cechy podstawowych prądów kulturowych (klasycyzm, realizm, naturalizm, impresjonizm, surrealizm, ekspresjonizm, lingwizm)4. wymienia najważniejsze dla grupy poetyckiej, łączy z epoką	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">1. odczytuje tekst w warstwie semiotycznej2. rozpoznaje elementy tradycji w utworach3. rozumie rolę tradycji kulturowej w tworzeniu wartości uniwersalnych4. rozpoznaje wszystkie prądy kulturowe, dokonuje ich charakterystyki, łączy z epoką	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">1. odczytuje sposób wykorzystania tradycji kulturowej przez twórcę2. odczytuje funkcję prądu kulturowego w reprezentatywnym tekście literackim3. wskazuje sposób realizacji założeń grupy poetyckiej w utworach reprezentatywnych4. określa sposoby mitologizacji i demitologizacji	<p>Spełnia wymagania na pozostałe oceny, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">1. odczytuje funkcję prądu kulturowego w każdym tekście literackim2. wskazuje sposób realizacji założeń grupy poetyckiej we wszystkich utworach3. określa funkcję mitologizacji i demitologizacji4. rozpoznaje konwencję postmodernistyczną wskazuje cechy i jej przemiany5. zauważa przenikanie się



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

<p>kulturową</p> <p>5. rozpoznaje mitologizację i demitologizację</p> <p>6. rozpoznaje konwencję baśniową i konwencję oniryczną, wskazuje cechy i jej przemiany</p> <p>6. rozpoznaje zjawisko synkretyzmu</p> <p>7. rozpoznaje w tekście: aliterację, paronomazję, kontaminację, metonimię, synekdochę, synestezję, odmiany inwersji, gradację</p> <p>8. rozumie pojęcie archetypu</p> <p>9. czyta różne sposoby odczytania tego samego utworu</p> <p>10. rozumie pojęcie aluzji literackiej.</p>	<p>kulturową</p> <p>5. charakteryzuje grupy literackie najważniejsze dla epoki</p> <p>6. rozpoznaje konwencję turpistyczną, wskazuje cechy i jej przemiany</p> <p>7. rozróżnia synkretyzm gatunkowy i rodzajowy</p> <p>8. określa funkcję środków stylistycznych (aliteracja, paronomazja, kontaminacja, metonimia, synekdocha, synestezja, odmiany inwersji, gradacja)</p> <p>9. wymienia archetypy i je rozpoznaje</p> <p>10. dostrzega różnice w sposobach odczytania tego samego utworu</p> <p>11. rozpoznaje aluzje literackie.</p>	<p>5. rozpoznaje konwencję nadrealistyczną i wskazuje cechy i jej przemiany</p> <p>6. interpretuje znaczenia synkretyzmów</p> <p>7. określa rolę archetypów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych</p> <p>rozpoznaje parafrazę, parodie i trawestację w toku interpretacji utworu</p> <p>8. rozważa przyczyny różnych odczytań utworu, proponuje własne</p> <p>9. odczytuje funkcje aluzji literackich.</p>	<p>synkretyzmów w tekstach literackich</p> <p>6. określa związek teorii archetypów z rozwojem nauki</p> <p>7. krytycznie odnosi się do różnych odczytań tego samego utworu</p> <p>8. rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.</p>
---	--	--	---



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Kształcenie literackie i kulturowe.

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<ol style="list-style-type: none">rozpoznaje esejwykorzystuje teksty popularnonaukowe w interpretacji dzieła sztukirozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnejporównuje teksty kultury, wskazują podobieństwa w realizacjirozpoznaje i charakteryzuje główne style w architekturze i sztuceodczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełachzna pojęcie syntezy sztuk.	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">dokonuje analizy dekompozycyjnej eseju, odczytuje tok rozumowania autoraporównuje teksty kultury, wskazują różnice w realizacjirozpoznaje cechy syntezy sztuk w dramacie.	<p>Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">odczytuje zawarte w eseju treści, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy styluwykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztukiporównuje teksty kultury uwzględniając kontekst historycznyrozpoznaje cechy syntezy i ewolucję od romantyzmu do współczesności.	<p>Spełnia wymagania na pozostałe oceny, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi wskazać jego elementy we fleksji, fonetyce i składni.

Kształcenie językowe.

Zróznicowanie języka.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. rozumie i wyjaśnia różnicę między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą, a ponadto:
2. rozpoznaje prozodyczne elementy stylu (akcent, intonacja, dynamika, rytmizacja)	1. określa funkcje elementów prozodycznych tekstu	1. rozpoznaje i określa funkcje komunikacyjne różnych socjolektów	1. dokonuje porównania stylu dzieła literackiego z innymi dziełami pisarza, wyciąga wnioski (np. ewolucja)
3. rozumie pojęcie socjolektu	2. rozpoznaje obecność tabu językowego	2. wyjaśnia przyczyny zjawiska tabu językowego	2. wykorzystuje widzę na temat stylów indywidualnych i typowych do interpretacji tekstu
4. rozumie pojęcie tabu językowego	3. rozpoznaje styl indywidualny i typowy (np. pisarza, tekstu literackiego)	3. charakteryzuje styl indywidualny (np. pisarza, dzieła literackiego) i typowy (także gatunku literackiego, prądu literackiego,	3. dostrzega ewolucję
5. określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych	4. określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w		



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

6. wyjaśnia pojęcia styl indywidualny, styl typowy	tekstach literackich.	epoki).	stylu wypowiedzi internetowych
7. określa cechy stylu wypowiedzi internetowych oraz wartościuje wypowiedzi tworzone przez internautów.			4. przedstawia rodowód języka polskiego.

Kształcenie językowe.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. określa intencję wypowiedzi (dwa znaczenia: dosłowne i presupozycja)	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto:	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą.
2. rozpoznaje funkcję fatyczną i magiczną komunikatów językowych.	1. określa funkcje języka (poznawcza, komunikacyjna, społeczna).	1. wskazuje, w jaki sposób obraz świata wyraża się w języku, wskazuje przyczyny takiego językowego obrazu świata.	



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Kształcenie językowe.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto stosuje podstawowe zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi.

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- posługiwać się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza Podstawę programową i poza program nauczania
- napisać pracę naukową, artykuł naukowy
- formułować wnikliwe, krytyczne wnioski
- polemizować z opinią autorytetów.

Ocenę celującą otrzymuje również uczeń, który uzyskał tytuł finalisty/ laureata Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

Tworzenie wypowiedzi.

Elementy retoryki.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. odróżnia elementy stałe i fakultatywne w	spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą,	spełnia wymagania na ocenę	spełnia wymagania na ocenę



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

kompozycji przemówień 2. rozpoznaje demagogię.	a ponadto: 1. rozpoznaje komunikat z pytaniami podchwytliwymi i sugerującymi 2. rozróżnia różne rodzaje ironii (w zależności od celu: satyra).	dopuszczającą i dostateczną, a ponadto: 1. stosuje różne typy dowodzenia (indukcyjne, dedukcyjne, sylogizmy) 2. rozróżnia różne rodzaje ironii (w zależności od celu: parodia).	dopuszczającą, dostateczną i dobrą. 1. rozpoznaje sarkazm i rubaszność, wskazuje funkcje i odczytuje 2. rozróżnia różne rodzaje ironii (w zależności od celu: drwina i sarkazm).
---	--	---	--

Tworzenie wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach: esej, interpretacja porównawcza, reportaż, felieton.

Samokształcenie.

Uczeń:

spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową,

włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu.



Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny na poziomie podstawowym (dla trzyletniego liceum).

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

- ✓ określić ramy chronologiczne omawianych epok
- ✓ objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich
- ✓ wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych okresów gatunków literackich; wskazać cechy postaw i wzorców osobowych charakterystycznych dla danej epoki; wskazać cechy prądów umysłowych i artystycznych
- ✓ posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami
- ✓ przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej
- ✓ streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych; znać główne problemy omawianych lektur
- ✓ podejmować próbę streszczania logicznego tekstu
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego na poziomie dosłownym i podjąć próbę odczytania metaforycznego
- ✓ rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok; scharakteryzować bohaterów literackich
- ✓ komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany
- ✓ przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób w wypowiedziach ustnych i pracach pisemnych
- ✓ potrafi napisać rozprawkę argumentacyjną



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- ✓ wskazać podstawowe cechy gatunków
- ✓ powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi
- ✓ wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
 - rozpoznawać przenośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)
 - wprowadzić konteksty biograficzne, historyczne
- ✓ opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów
- ✓ scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich
- ✓ scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich
- ✓ scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach. odwołując się do omówionych utworów literackich
- ✓ wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok
- ✓ określić tematykę i problematykę omówionych utworów
- ✓ prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu
- ✓ budować streszczenia logiczne tekstu
- ✓ komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany,
- ✓ wypowiadać się (również na piśmie) płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym
- ✓ podejmować próby włączenia się do dyskusji.



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz ☎ +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- ✓ wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok
- ✓ porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich
- ✓ scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich
- ✓ wskazać dominantę kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
 - posługiwać się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką;
 - rozpoznawać przerośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)
 - wprowadzić konteksty, np. biograficzne, historyczno-literackie, historyczne
- ✓ zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce
- ✓ formułować wnioski, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia;
- ✓ ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikację psychologiczną i uwikłania w problemy moralne, społeczne.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

- ✓ wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach;
- ✓ wykazać się opanowaniem pamięciowym licznych fragmentów tekstów literackich oraz swobodnie posługiwać się cytatami;



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- ✓ przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów
- ✓ wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich
- ✓ rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie
- ✓ formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich
- ✓ samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych (i pisemnych) materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego:
 - posługiwać się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką;
 - rozpoznawać przenośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne)
 - wprowadzić konteksty kulturowe (filozoficzne, ideowe, obyczajowe, historyczno-literackie, biograficzne)
- ✓ dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki z wykorzystaniem kontekstów literackich oraz posługiwać się właściwymi terminami
- ✓ wykazać się swobodą w wypowiedzianiu się, kulturą dyskusji
- ✓ posługiwać się piękną polszczyzną w mowie i piśmie
- ✓ odwoływać się do opinii autorytetów (sądy historyków literatury, myśli filozofów) dla obrony własnego stanowiska
- ✓ dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki
- ✓ dokonać syntezy twórczości literackiej (epoki, autora, prądu).

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- ✓ prezentując swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą spoza programu szkolnego, świadczącą o dużej erudycji



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- ✓ formułować wnioski dojrzałe, wnikliwe
- ✓ stawiać hipotezy badawcze
- ✓ polemizować, by obronić swoje stanowisko, szukając wciąż nowych argumentów.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uzyskał tytuł finalisty/ laureata Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny na poziomie rozszerzonym (dla trzyletniego liceum).

Humanistycznych Klubach Myślowych.

Uczeń posiada umiejętności wskazane dla poziomu podstawowego. **Wymagania rozszerzone** określają umiejętność zastosowania przez ucznia zdobytej wiedzy na lekcjach i zajęciach dodatkowych. Uczeń: **porządkuje, weryfikuje, dyskutuje, porównuje**. Uczeń potrafi napisać wypowiedź argumentacyjną, analizę i interpretację porównawczą i esej szkolny lub literacki. Szczegółowy opis wymagań dla Myślowych Klubów Humanistycznych regulują: Podstawa programowa do języka polskiego i wymagania edukacyjnych określone przez poszczególnych nauczycieli.

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

- ✓ dokonać interpretacji tekstów literackich wskazanych przez nauczyciela jako teksty zakresu rozszerzonego
- ✓ umieć dokonać wartościowań etycznych
- ✓ rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi
- ✓ przedstawić rodowód języka polskiego
- ✓ uczestniczyć w życiu kulturalnym
- ✓ mieć umiejętność porządkowania faktów historycznoliterackich
- ✓ sprawnie się posługiwać poprawną polszczyzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- ✓ wiązać zjawiska kulturowe z różnych dziedzin



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- ✓ dokonywać porównawczej charakterystyki tekstów różnych epok, odczytywać sensy dosłowne, podejmować próby odczytań metaforycznych
- ✓ podejmować próbę napisania wypowiedzi argumentacyjnej (odczytanie problemu, próba zbudowania stanowiska).

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- ✓ umieć dokonać wartościowań estetycznych
- ✓ rozpoznawać gatunki literackie, style, stylizacje
- ✓ rozpoznać nowomowę
- ✓ odczytywać aluzje literackie, intertekstualność
- ✓ rozpoznawać konwencje literackie
- ✓ uczestniczyć w życiu kulturalnym i wykształcić własny pogląd na temat zjawisk kulturowych
- ✓ wiązać zjawiska kulturowe z różnych dziedzin, czyli dostrzegać korelację między sztuką i literaturą danego okresu
- ✓ podejmować próby powoływania się na opinie autorytetów z dziedziny nauk humanistycznych
- ✓ dokonywać porównawczej charakterystyki tekstów różnych epok, odczytywać sensy metaforyczne, podejmować próby ujęcia kontekstowego
- ✓ podejmować próbę napisania wypowiedzi argumentacyjnej (poprawne odczytanie problemu, właściwe stanowisko)
- ✓ ocenić swoje kompetencje językowe.

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- ✓ uczestniczyć w życiu kulturalnym i wykształcić własny pogląd na temat zjawisk kulturowych, rozróżniać obiegi kulturowe



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- ✓ określać funkcje stylizacji
- ✓ procesy historyczne w polszczyźnie
- ✓ mieć umiejętność porządkowania faktów historycznoliterackich, faktów z innych dziedzin humanistyki
- ✓ wiązać zjawiska kulturowe z różnych dziedzin, czyli dostrzegać korelację między sztuką, literaturą i filozofią danego okresu
- ✓ dostrzegać inspirującą rolę filozofii i wielkich ruchów religijnych w rozwoju kultury i sztuki
- ✓ umieć odnaleźć we współczesnej cywilizacji wkład epok minionych
- ✓ przygotować opis bibliograficzny zagadnienia
- ✓ napisać esej szkolny
- ✓ dokonywać porównawczej charakterystyki tekstów różnych epok, odczytywać sensy metaforyczne, wykorzystywać konteksty.
- ✓ podejmować próbę napisania wypowiedzi argumentacyjnej.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

- ✓ dostrzegać ewolucję gatunków literackich (np. powieść, sonet, epos, elegia, tren, fraszka, itp.)
- ✓ stosować w praktyce stylizacje językowe
- ✓ napisać pracę quasi-naukową, wziąć udział w dyskusji naukowej
- ✓ twórczo wykorzystywać wypowiedzi naukowe z różnych dziedzin
- ✓ poprawnie zredagować przypisy
- ✓ dostrzegać przemiany w konwencji.

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- ✓ posługiwać się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza Podstawę programową i poza program nauczania
- ✓ napisać pracę naukową, artykuł naukowy



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

- ✓ napisać esej literacki.
- ✓ formułować wnikliwe, krytyczne wnioski
- ✓ polemizować z opinia autorytetów

Ocenę celującą otrzymuje również uczeń, który uzyskał tytuł finalisty/ laureata Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

VI Warunki uzyskiwania wyższej niż przewidywana semestralnej/rocznej oceny z języka polskiego.

1. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny semestralnej/ rocznej ustalono na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (D. U. 2019 poz. 373), Statutu Szkoły oraz obowiązującego WZO.
2. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę z j. polskiego zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w Statucie Szkoły.
3. Uczeń lub rodzice mogą ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny z j. polskiego.
4. Uczeń ma prawo uzyskać ocenę celującą pod warunkiem spełnienia wymagań na ocenę celującą zawartych w PZO.
5. Uczeń lub jego rodzice ubiegający się o podwyższenie oceny z j. polskiego zwracają się z pisemną prośbą do dyrektora szkoły zgodnie z WZO.
6. W przypadku spełnienia przez ucznia kryteriów, o których mowa w punkcie 5a) i b), wychowawca odnotowuje ten fakt na podaniu ucznia i przekazuje je nauczycielowi przedmiotu.
7. Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, który obejmuje materiał programowy



VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

📍 ul. Staszica 4, 85-014 Bydgoszcz 📞 +48 52 327 03 71 🌐 vilo.bydgoszcz.pl

roku szkolnego, za który wystawiana jest ocena – termin wynika z WZO. Stopień trudności pytań jest dostosowany do oceny, o którą ubiega się uczeń.

8. Procedura podwyższania oceny z j .polskiego trwa nie dłużej niż 2 godziny lekcyjne.
9. Egzamin, oceniony zgodnie z PZO, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.
10. Egzamin będzie się składał z dwóch części. Pierwsza część – zadania testowe zamknięte i otwarte, druga część – ustna. Z obu części uczeń musi uzyskać pozytywne wyniki.
11. Ostateczna ocena roczna wynika z uzyskanego wyniku na sprawdzianie, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

VII Inne postanowienia

Wszystkie niewymienione wyżej kwestie regulują Wewnętrzne Zasady Oceniania.